

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Osebe oglašajo 16 stotink na vrsto petit; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Jz ograde zbornice.

(Brzobjavno poročilo)

BUDIMPEŠTA 16. Predsednik Perczel je otvoril sejo ob 10. uri in pol. Poročevalec Münich je predložil poročilo vojnega odseka o obeh rekrutnih predlogih za leto 1904. Zbornica je nadaljevala razpravo o drugi rekrutni predlogi za leto 1903. Kot prvi govornik je govoril posl. Kovacs (ljudska stranka). Govoril je med drugim o vesti nekega lista, ki stoji zelo blizu vladi, po kateri vesti da je dala ljudska stranka 1000 goldinarjev nekemu budimpeštanskemu trgovcu, ki je znan kot izborni prireditelj shodov, da priredi velik protivladni shod in da popelje veliko število meščanov pred palačo ministrskega predsednika v svrhu demonstracije. Govornik je označil to vest kot nesramno žalitev.

V nadaljnjem svojem govoru je izjavil poslanec Kovacs, da bo iznesel odkritje iz vojnega ministerstva in je pripovedoval, da mu je znano neko poročilo naučnega ministerstva, ki ga je isti priobčil vojnemu ministerstvu in ki se tiče nameravane reforme vojnih vzgojevališč.

V poročilu se opozarja, da se ne more provesti od Ogrske zaželjena reforma vojnih vzgojevališč, ker bi ista onemogočila eventuelen povratek v civilno vzgojo onih mladeničev, ki so pristojni v Avstriji.

Posl. Smialovszky (disident iz liberalne stranke) je predlagal sledeči zaključek: Radi sedanjega parlamentarnega položaja in radi rešitve nujnih predlog, naj zbornica sklene, da se izvoli iz vseh strank sestavljen komitet, kateremu bi bila naloga v kratkem času izdelati načrt zedinjenja. — Ako se doseže dogovor, smatraj bi govornik potrebnim, da bi se potem najvažnejše predloge rešile še ne »en bloc« pa vsaj ravno tako hitro kakor »en bloc«. On stavi ta predlog ne morda v skladu s pred bojem, marveč radi tega, da bi se obvarovalo parlamentarni okvir. (Gibanje na desnici in levo.)

Akt vojnega ministerstva glede ponuka v madjarskem jeziku, katerega je omenil posl. Kovacs, obsega te-le 4 točke: 1.) V vojaških nižjih in višjih realnih, kadetnih šolah kakor tudi v obeh vojaških akademijah se ima takoj, še tekom t. l., uvesti intenzivnejši pouk madjarsčine. — Madjarski jezik se mora poučevati v vseh letnikih. 2.) V dveh najvišjih razredih realnih in kadetnih šol mora se predavati o ogrski zgodovini, domovinoznanstvu in ogrskemu državnemu pravu, isto-tako tudi v vojaških akademijah. 3.) Da bo na razpolaganje zadostno število učiteljev za te predmete, komandirati se imajo častniki na obiskovanje budimpeštanske univerze ter na hospitiranje v ogrskih srednjih šolah, kakor se to dogaja tudi v Avstriji, kjer je na hos-

pitiranje v avstrijskih srednjih šolah komandiranih 8—10 častnikov. 4.) Vojna uprava naj na ogrskem ozemlju pripravlja ustanovitve več nižjih in višjih vojaških realnih, čijih učni načrti naj se prilagodi odgovarjajočim ogrskim šolam in naj se pouku nemškega jezika odkaže primeren čas.

Ministrski predsednik, grof Tisza je izjavil, da ne ve, kako je posl. Kovacs prišel do omenjenega akta; da-li ga je morda našel v košu vojnega ministra, ali si je pa kdo z njim (poslanecem) dovolil slab dovtip. Toliko pa more v pomirjenje istega poslanca izjaviti, da je prepričan, da se bo v sporazumljenju z vojnim ministrom doseglo mnogo več, nego je obseženega v omenjenih točkah. (Živahno odobravanje in »Ejjen«-klici.) Na to je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri z nadaljevanjem današnjega dnevnega reda.

Položaj v vzhodni Aziji.

(Brzobjavke.)

LONDON 26. »Daily Mail« javlja iz Čifu: Bolezen namestnika Aleksajeva je resnejša, kakor se je od začetka mislilo. Vseled tega so se nakopičila dela, katerih nižji uradniki ne morejo končati.

PEKING 26. (Reuterjev biro). Kitajske oblasti so predložile mnogim poslanikom tujih držav, da bi podpirali poskus posredovanja med Rusijo in Japonsko. Vlada v Pekingju se zelo trudi, da bi odvrnila vojno.

WASHINGTON 26. Ruski poslanik grof Cassini je imel včeraj pogovor z namestnikom državnega departements, Loomisom. Poslanik je izjavil, da ni brez upanja, da se ohrani mir v vzhodni Aziji.

Brzobjavne vesti.

Proračunski odsek avstrijske delegacije.

DUNAJ 26. Proračunski odsek avstrijske delegacije bo imel jutri, v sredo ob 11. uri predpoludne sejo s sledečim dnevnim redom: 1.) Odobrenje poročila o okupacijskem kreditu. 2.) proračun vojne mornarice.

Povrnitev mornaričnega poveljnika.

DUNAJ 27. Mornarični poveljnik baron Spaun se je povrnil iz Gorice semkaj.

Pekovski štrajk v Tarnovu.

LVOV 26. Pekovski štrajk v Tarnovu je končal v skladu s sporazumljenjem. Trajal je en teden.

Dementi glede udeležitve na zaroti proti bolgarskemu knezu.

DUNAJ 26. »Correspondenz Wilhelm« je bila od dobro poučene strani naprošena, naj konstatira, da so popolnoma neosnovane časniške vesti, ki trdijo, da je bil nekdanji dvorni maršal Boubouillon udeležen na neki zaroti proti bolgarskemu knezu.

na njem obronek, ki se je pojavil na mrtvem Verinem lieu in o katerem ni mogel uganiti, od kod se je vzela. In vsikdar si je domislil, da, ako bi bil to res storil vlak, bi bil zdrobil gotovo vso glavo; glava mrtve Vere pa je bila povsem nepoškodovana.

Možno, da se je je, ko so pobirali truplo, kdo zadel z nogo ali neprevidno z nohtom?

Toda misliti dolgo o podrobnostih Verine smrti je bilo strašno in oče Ignacij je ogledovati očesi portreta. Bili sti črni, zali, z dolgimi trepalnicami, pod katerimi je ležala gosta senca, valed česar se je kazala belina v očesu izlasti jarko, a očesi sta izgledali kakor zaprti v črnem, žalobnem okviru. Nepoznan, toda močno nadarjen umetnik, jima je vdahnil nekaj tuj izraz: kakor bi med očmi in tem, na kar one gledajo, ležala tanka, prozorna kožica; nekoliko je bila podobna celo črni strešici na glasovirju, na kateri leži v tanki plasti letni prah, zastirajoči blek polikanelega lesa. In kamor koli je oče Ignacij postavil sliko, sledile so te oči povsodi za njim, toda niso go-

Uvoz mesa iz Argentine.

DUNAJ 26. Zadnji sklepi dunajskega mestnega sveta, tičeči se dovoljenja in povspesovanja uvoza argentinskega in prkomorskega mesa, so povzročili živahno protestno gibanje v poljedelskih krogih. Tekom zadnjih dni je dospelo mnogo brzojavk poljedelskih korporacij in draštev na ministrskega predsednika, na ministerstvo za notranje stvari in na poljedelsko ministerstvo, v katerih se nujno prosi, da zavzame vlada odločno stališče nasproti projektovanemu uvozu prekomorskega mesa in se ob enem opozarja na nevarnost, ki preti s tem domači produkciji.

Madjarski dvoboj.

BUDIMPEŠTA 26. Danes se je vršil dvoboj na sablji med poslancem grofom Karolyjem in časnikarjem Ladislavom Fenyessom, ker je slednji v nekem članku razžalil prvega. Fenyess je bil lahko ranjen na glavi in desni roki.

Objavljene ukora posl. Lengyelu.

BUDIMPEŠTA 26. Službeni list objavlja zborniški sklep, po katerem se je podelil poslancu Zoltanu Lengyelu protokolarni ukor.

Ustaja na otoku San Domingo.

PARIZ 26. Agencija Havas javlja iz San Dominga: V Los Llanosu je bila krvava bitka, v kateri je bil vojni minister ranjen. Danes je vojni minister valed zadobljenih ran umrl.

Iz francoske zbornice.

PARIZ 26. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o predlogu glede podražavljenja severne in južne železnice. Finančni minister je pobijal ta predlog.

O. Tiszovi avdijenci pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 26. »Magyar Nemzet« piše: Želimo konstatirati v konkretni obliki, da jutrajšnja avdijenca grofa Tisza pri cesarju nima namena prinesiti odločitve v principijelnih vprašanjih. Naravno je, da v sedanjem času, ko je prazno mesto ogrskega »a latera«, ogrski ministrski predsednik nastopa kakor posredovalec med krono in vlado. Iz tega pa ne sledi še, da bi moralo to potovanje ministrskega predsednika prinesiti principijelno odločitev in to tem manj, ker taka odločitev sedaj ni potrebna.

Iz nemške zbornice.

BEROLIN 26. Poslanca zbornica je nadaljevala prvo posvetovanje o proračunu in je odložila posvetovanje na petek, potem ko je bil proračun izročen proračunski komisiji.

Kriza v angleškem kabinetu.

LONDON 26. »Daily News« piše, da je vseh dolgih posvetovanj, ki jih je imel kabinet v petek in včeraj, ta, da najbrže odstopijo minister za vnanje stvari, marki of Lansdowne, lord-predsednik tajnega sveta,

vorile, marveč molčale, a to molčanje je bilo tako jasno, da se mu je zdelo, da je je možno celo ališati. In polagoma jel si je oče Ignacij domisljevati, da čuje molk.

Vsako jutro po maši je oče Ignacij prihajal v obednico, vrgel pogled na prazno kletko in na vso znano mu opravlo sobane, sel na stol, zaprl oči ter poslušal, kako molči hiša. Kletka je molčala tiho in nežno in čutil je v tem molčanju tugo in solze ter daljni zamirajoči smeh. Molčanje žene, omečeno z ihtenjem, je bilo uporno, težko in grozno, tako grozno, da je celo vročega polnetega dne očetu Ignaciju postalo hladno. Dolgo, hladno kakor gomila in zagonetno kakor smrt je bilo molčanje hčerke. Uprav kakor bi se samemu sebi bilo mučno to molčanje ter je človek strastno hotel prijeti za besedo; toda nekaj močnega in topega, podobno stroju, ga je držalo nepremično in ga nateralo kakor neko gibanje. A tam nekje, na daljnem koncu, se je to gibanje pričelo gugati ter zveneti tiho, plašno in otožno. Oče Ignacij je z veseljem lovil te porajajoče se glasove in, oprši se z rokami ob stol, stegnil

marki of Londonberry in trgovinski minister Harald Balfour. Te demisije se smatrajo kakor protest proti temu, da dopušča minister-ki predsednik Balfour svojo lastno financijelno politiko izpodrivati od Chamberlainove in da podpira pri kandidaturi za parlament Chamberlainove pristaše.

LONDON 27. Trgovinski minister Harald Balfour in lord-predsednik tajnega sveta Londonberry sta izjavila, da ni govora o kaki demisiji.

Nesreča v rudniku.

PITTSBURG 26. Nobenega upanja ni, da bi se rešilo 184 delavcev, ki so zasuti v rudniku Harvie Coal Compagnie.

Smrt francoskega senatorja.

PARIZ 26. Senator Emil Déchanel, bivši profesor na College de France, je danes v jutro umrl.

Smrt diplomata.

LONDON 26. Angleški poslanik v Lizboni, Mac Donell, je včeraj tukaj umrl.

Požar na vseučilišču.

TURIN 26. Vzrok požarja vseučiliščne knjižnice še ni uradno razglašen, ali se pripisuje električni napeljavi. Požar je bil popoldne pogašen. Vznemirjenje v mestu je zelo veliko. Peterim rodovinom onih, ki so nastavljeni na vseučilišču, je požar vse uničil. Predstojnik knjižnice je izgubil mnogo vrednostnih papirjev in gotovega denarja. Blagajne so ostale nedotaknjene. Del rokopisov je bilo uničenih.

Železnice v Dalmaciji, Hercegovini in Bosni.

(Dopis od strokovnjaške strani.)

Neugodna sodba, ki so jo povodom ravnokar dogodivše se nesreče prinesli o tej črti razni časopisi, ni opravičena. Črta Spljet-Sinj tvori ali bi tvorila del od strani Dalmacije toli zaželjene zveze Spljet-Aržan-Bugojno, katere gradnja se sicer izvrši še le potem, ko naši ljubi bratje — dvojčki Madjari to dovoze. Za sedaj so zgradili le Spljet Sinj, od katere črte bo sedaj vodila stranska, potem pa glavna železnica v Aržano. V Hercegovini se gradi nadaljevanje v Novi Pazar, potem na srbsko mejo proti Višegradu in Doboj-Samao. Še le, ko bo dozidano vse to, pride vrsta na Aržano-Bugojno. Ker pa je vse bosansko-hercegovinsko železniško omrežje — izvzemši za se obstoječi kozi Novi-Banjaluca — ozkotirno, vstevši novo južno-dalmatinsko zvezo Gabela-Zelenika, 700 do 800 km vsega skupaj, se ni moglo zveze Spljet-Aržano-Bugojno graditi z normalnim tirom, ker bi to obteževalo obrat.

Da je bosansko-hercegovinsko železniško omrežje ozkotirno, to je le srečno naključje, ker ob takozvanih razmerah bi se bilo omrežje z normalnim tirom težko dogradilo tako hitro v tolikem obsežu.

glavo naprej ter čakal, kedaj dospe ta glas k njemu. Toda glas se je trgal in umolknil.

»Budalost!«, je spregovoril oče Ignacij srdito ter vstal s stola, toda še zmerom raven in visok. Skozi okno je videl s solncem zalito dvorišče, potlakovano z okroglimi, gladkimi kamni in na nasprotni strani stoječo steno dolgega skednja brez oken. Ob voglu je stal »izvošek«, podoben kipu, narejenemu iz gline, in bilo je lahko umeti, čemu prav za prav stoji tukaj, kjer se vendar po cele ure ni pojavil kak človek.

III.

Izven hiše je trebalo očetu Ignaciju govoriti mnogo: z duhovniki in župljani ter z drugimi znanci, s katerimi je časih posedal k igri. Ko se je pa vračal domov, si je mislil, kako doma ves dan molči. To je izviralo iz tega, ker z nikomur od ljudij ni mogel oče Ignacij govoriti o tem poglavitnem in zanj tako važnem činu, o katerem je premišljeval vsako noč: radi česa je umrla Vera?!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Molčanje.

Pripovedka, ruski spisal Leonid Andrejev.

Posl. — kl. —

II.

Od tega dne, kar se je izvršil pogreb, je v majhni hišici nastalo molčanje. To ni bila tišina, zakaj tišina je le odsotnost glasu; to pa je bilo tisto molčanje, ko bi oni, ki molče, mogli govoriti, pa nočejo. Tako si je mislil oče Ignacij, ko je vstopil v sobo svoje žene in tu zagledal oni uporni pogled, tako težak, uprav kakor bi se vse ozračje spreminjalo v svinec ter mu tlačilo glavo in hrbet. Tako si je mislil on, ogledujoči hčer-kine napeve (v katerih je bil zapečaten njen glas), njene knjige in njeno sliko, ki jo je privela s seboj iz Petrograda. Pa tudi ogledovanje slike so je vršilo po nekem določnem redu. Oče Ignacij si je najpoprej ogledal čelo, oavetljeno na sliko, in predstavljal si je

Za ozki tir so se odločili zato, ker je, ko je počila bosanska ustaja, gradbeno podjetje črte Segedin-Osova, imelo doli na Ogrskem velik park vozov z lokomotivami, tako, da je bilo vse takoj na razpolago vojaštvu. Ta sredstva za prevažanje, ki pa so služila le kakor pomožna sredstva na gradnji, so pa bila ravno ozkotirna. C. k. vojaštvo ni imelo drugega na izbero in je vse nakupilo, da je le moglo prevažati živila, kajti po poznanih turških cestah je bilo možno prevažati k večjemu le vojaštvo, transport provijanta pa je zaostajal. Saj je znano, da je moral general Filipovič dvakrat zaustaviti svoje pomikanje proti Sarajevu in ta namen, da ga je mogel dohitevati tudi tren. Za prevažanje meterskega stota iz Broda v Sarajevo se je plačevalo 47 gld., za najet voz z dvema konjema po 9 gld. na dan, o čemer pa je vojaštvo moralo preskrbovati konja in voznika.

Če pa je bila — kar je naravno — prvo zgrajena železnica pomanjkljiva, pa je sedaj tako izborna urejena, da se nje poslovanje običuje; če ima torej črta Spljet-Sinj slabe vabe, ni vzrok temu v nje konstrukciji, ampak v tem, da — kakor črta brez nadaljevanja — nima kaj delati.

Kar se dostaje možnosti, da burja prevrača vozove, podatki vam hočem tu par izglede z našega Krassa. Iz teh izglede razvidite, da more burja prevračati tudi vozove z normalnim tirom. V zimi leta 1864—1865 je bila burja na progi Divača-Ležace med obema prvima tuneloma nad Vremamo prevrnila 11—15 praznih vozov tovrstnega vlaka, ki je vozil navzgor. Na srečo je tir, po katerem je vozil vlak, ležal na strani proti vetru, vsled česar so vozovi padli na drugi tir. Jeden vozov je že segal preko roba ceste; in le okolnosti, da so železne pripone med vozovi dobro držale, je bilo zahvaliti, da se nobeden vozov ni prevrnil s ceste v jarek. Drugi slučaj se je bil zgodil na črti Št. Peter-Reka pod Ilirsko Bistrico. V obeh slučajih pa se je zgodilo na visokih nasipih nad globoko udrtimi jarki, kjer je mogla burja, kakor da pih iz ene same cevi, razvijati svojo silo. Tretji slučaj se je bil zgodil na hrvatskem Krassu med Reko in Karlovcem. Stari Kraševci, ki se še spominjajo na promet po cestah, potrde gotovo, kako je burja prevračala tudi najtežje tovrstne vozove. V tem je bila na slabem glasu cesta med Štorjami, in Senožčami, Gabrka. Tudi sporočilo, da je pri Vipavi burja raznesla — eskadron huzarjev, utegne biti še znano v tamošnji okolici.

Nadejam se, da sem s temi podatki ustregel Vašim čitateljem. Potrebno mi je zdelo to, da se ne bodo med občinstvom izrekale prenege sodbje in obsodbe o gradnji, uredbi in upravi železnice.

Nemci med sabo.

Ubogi Derschatta, ubogi predsednik nemške »ljudske« stranke! Ne. Ni dosti, da ga radi njegove resolucije v avstrijski delegaciji,

Karel Moor.

Karel Moor je jedna najmarkantnejših prikazni na polju sedanje češke glazbene umetnosti in ker bomo tržaški Slovani bržkone že v kratkem imeli priliko poslušati glazbo tega velikega češkega mojstra, bo gotovo vsakomur ustreženo s priobčenjem kratkega obrisa zagonečne Moorove individualnosti.

Moor ima za seboj jako viharo in razburkano preteklost, od katere se pa tudi sedanjost ne razločuje mnogo. Pod utisom te njegove preteklosti, ki sestoji skoraj izključno iz težkih bojev za svojo umetniško in celo fizično ekzistenco in pod utisom Moorovega večkrat abnormalnega duševnega stanja stoji vse njegove skladbe, ki imajo na poslušalca čudovito moč in mu često z grozo napolnjujejo dušo.

Mladi češki skladatelj je patološka prikazen, da-li je to že od svojega rojstva ali je pa abnormalnost posledica njegovega divjega življenja, to je danes še odprto vprašanje; vsekakor je pa gotovo, da abnormalnost prevaguje vse njegovo bitstvo in ga izročuje v igro usode. »Odpočinite a nepišite se sediti« (Odpočijte si in ne pišite, sicer znoite), dejal je Mooru slavni prof. dr. Eiselt. — Kaj prinese Mooru bodočnost, zastrto je še nepredirnim zagrinjalom; razdraženost njegovega živčnega sistema je ogromna, da, dogajajo se trenutki, ko pada v halucinacijo in se groznice trese. Te svoje haluci-

nacije proti veljavi parlamenta, obsoja vse, kar pošteno demokratično misli, ampak še huje so ga začeli dajati lastni mu bratje v veliki nemški misli. So se zbrali te dni v Gradcu gospodje Vsenemci, da presodijo »politični položaj« iz svojih veliko-nemških višin. In motreči ta »politični položaj« naše Avstrije so se zadeli tudi ob dra. Derschatta. Znana komična figura v avstrijskem parlamentu, posl. Malik, je označil predlog dra. Derschatta za igro, ki vznjua stud v njegovi stranki, ker ni mogla verjeti, da bi se mogel pripadnik nemškega naroda dajati izrabljati za takov bizantizem in tako hlapčevsko politiko. O konferenci načelnikov nemških strank je izrekel Vsenemec Malik sodbo, da je v njej en sam pošten in — dostojen človek — klerikalec dr. Kathrein; Dr. Lueger, dr. Gross, dr. Derschatta in dr. Baernreither da so sami politični intriganti, ki vedno česa iščejo — za-se.

Razprava Potočnjak-Korač.

Obsodba v tej znameniti in za hrvateke, po Khuenu ustvarjene razmere veleznačilni pravdi, bo izrečena še le čez par dni, ko prestrežejo in proučijo ves nagromadeni obsejni materijal.

Iz govora branitelja dra. Hinkovića posnemljeno:

Državni pravdnik je sam priznal, da nima dokaza, da je dr. Potočnjak pisal ono brošuro. Pravi pa, da ima celo grupo »indicij«. Prva indicija je priča Milič; ali s tem da je državni pravdnik sam privolil, da s ta priča ne zapriseže, je tudi pripoznal, da Milič ne zasluži vere. To je dokazal branitelj konkretnimi podatki, da je bila karakteristika Miličevega pričanja sama protislovja.

Druga indicija za držav. pravdnika je, da se je Milič obrnil ravno do dra. Potočnjaka, naj vloži pritožbo proti zaplembi brošure. Tu je branitelj obrnil palico in je apostrofiral državnega pravdnika: Ali ne bi bilo naravnije, da bi se bil Milič obrnil do Potočnjaka kakor pisca brošure (in ne kakor do odvetnika), ako bi bil Potočnjak res pisec?!

Tretja indicija je, da je v onem pamfletu mnogo govora o aferi Potočnjak Khuen. Ali ta sfera je zadobila veliko publiciteto, znana je bila v obeh polovicah monarhije. Če je torej govora o njej tudi v brošuri, naperjeni proti Khuenu, ni to nič čudnega in ne dokazuje, da je Potočnjak sam pisal brošuro.

Jedna najhujših indicij za držav. pravdnika je ta, da je brošura podpisana s psevdonimom »Pučanin«. To je primorski izraz, a ker je Potočnjak ožji rojak pok. bana Ivana Mažuranića, ki se je ponašal z imenom banpučanin, je to za držav. pravdnika dokaz, da je ravno dr. Potočnjak pisal brošuro! Po takem bi morali raztegniti preiskavo na 200.000 ljudi v hrvatskem Primorju. Ali državni pravdnik pozna samo dva pučanina: pok. bana in dr. Potočnjaka! (Smeh)

Državni pravdnik trdi, da se leibžurnali Potočnjaka označili njega (Potočnjaka) piscem

nacije, o katerih mi je Moor — ki živi že delj časa tu v Trstu — sam pripovedoval — popiše v kratkem tudi v praškem dnevniku »Čas«.

V takem nenormalnem stanju napisal je pred leti tu v Trstu zbor peklenskih prikazni za svojo opero »Vij«, katera je bila lani vpripravljen v Pragi in Brnu v Narodnih gledališčih. Praška kritika je o tej priliki pisala soglasno, da je ta zbor kulminacijska točka vse opere ter da sta v istem izražena groza in strah uprav demonsko.

Opera »Vij« je bila odlikovana dne 4. jan. t. l. s prvo nagrado ustanove Novotny, katero podeljuje praški magistrat. V odboru, ki je priporočil to nagrado bila sta med drugimi znamenitimi umetniki tudi svetovnoznani češki glazbeni velikan dr. Ant. Dvořák ter slavni glazbeni kritik Em. Chvátka. Tudi češka akademija za znanost, slovstvo in umetnost v Pragi je Mooru za predložene skladbe dne 2. dec. l. l. podelila že v peti štipeidij.

Karel Moor rodil se je l. 1873. v Belohradu na Češkem. Po dovršenih gimnazij-skih študijah stopil je na praški konservatorij in je l. 1896 na Dunaju položil z izbornim uspehom izpit iz glazbe.

Pozornost češkega občinstva vzbudil je Moor l. 1896. in 1897. se svojimi orkestralnimi skladbami »Polské tance« in »Sinfonija Polonia«, ki so bile izvajane v »Rudolfinu« v Pragi. Na to je Moor kakor zvezda

te brošure. Po takem bi Potočnjak razpolagal z vsem novinstvom razun »Narodnih novin« (uradnega lista) in — »Hrvatskega prava«!! (Veselost.)

Največi del obtožnice temelji na sumnji, da je bil del rokopisa iz roke dra. Potočnjaka. Tu pa je branitelj dokazal, kako je priča tiskar Milič vsaki hip drugače trdil in vse potrdil, kar se je zahtevalo od njega. Drž. pravdnik hoče, da je nemški tekst preveden iz hrvaščine, večak dr. Bojničić pa je zadržal, da je nemški prevod po madjarščini, kakor originalu. Po trditvi drž. pravdnika bi bil dr. Potočnjak pridržal v nemškem prevodu konstrukcijo madjarskega jezika, kate-rega dr. Potočnjak — niti ne zna! Izključeno je torej, da bi bil dr. Potočnjak priredil nemški prevod.

(Zvršetak pride.)

Konflikt med Rusijo in Japonsko.

Vestem, ki prihajajo preko Londona z znano angleško apreturo, ne preostaja za sedaj drugega, nego da se vzdržujejo nad vodo s poročili o silnih pripravah za vojno od strani Rusije in Japonske in da pripovedujejo, kako da je sedaj ena sedaj druga nezadovoljna, ker se ni začel krvavi ples. Tako zatrja neko londonsko poročilo, da so ruski častniki v Port-Artur tega mnenja, da se odloči v dveh do treh dneh, ali bo vojna ali bo mir!

V Petrogradu in v Tokiju pa so malobesedni in se — pogajajo dalje.

Novi ruski državljanski zakonik.

Komisija imenovana od ruskega carja za izgotavljenje novega državljanskega zakonika za Rusijo, je svoj načrt doposlala v oceno, znamenemu češkemu učenjaku in členu gosposke zbornice, dvornemu svetniku Randi. S tem nalogom ni le dvorni svetnik Randa pripoznan kakor avtoriteta svetovnega glasu, ampak je v njem laskavo priznanje za ves češki narod.

Dnevne novice.

90-letnica Josipa Jurja Strossmayerja.

Veliki biskup bo slavil dne 4. februarja devetdesetletnico svojega Bogu in narodu posvečenega življenja »Obzoru« poročajo, da pripravljajo v Djakovem veliko slavje za to priliko. A spomniti se je hočejo vsi kraji Hrvatske.

Novi deželni glavar istrski, gospod Ludovik Rizzi, je povodom svojega nastopa razposlal vsem občinam po deželi to le v italijanskem jeziku sestavljeno okrožnico:

»Prevzemši danes funkcije deželnega glavarja pošiljam temu županstvu moj uljudni pozdrav. Usoda občin istrskih mi je živo na sreči in vsikdar bom rad sodeloval — skupno z deželnim odborom — za njih prosvetah, moralnih in ekonomičnih.

Čim mi bodo okolščine dopuščale, hočem obiskati to občino, da se osebnost obvestim o razmerah in da dobim direktnih informacij o

repatice zopet zginil z obzorja in splošno se je sodilo, da je popolnoma opustil skladateljstvo. Temu pa ni bilo tako. Moor je mejtem tla grozen boj, toliko gmotni kolikor duševni. Hotel je prodreti se svojo voljo, hotel je napraviti pot svojemu umetnosti. Le železna volja mogla je Moora vzdržati na površju razburkanega življenjskega valovanja, katero mu je neprestano pretlo s poginom. Da si je vsaj omogočil ekzistenco moral se je Moor tako ponižati, da je svoje kompozicije prodajal drugim skladateljem za sramotno nizke cene in isti izdajali so jih potem kakor produkt svojega uma, pod lastno firmo. A tudi s tem si ni mogel prisluziti dovolj kruha in slednjič moral je vstopiti v neko cigansko družbo, s katero je sviral na budimpeštanski jubilejni razstavi...

Njegovi načrti so se razbili, izginila mu je že nada, da se seznanj javnost se svojimi deli. Kakor izgubljen begal je iz kraja v kraj, strit, poražen in pobit od udarcev zle usode. Dozdevalo se je, da je Moor že popolnoma izgubljen. Bil je že popolnoma podivjal in ogibal se je vsake družbi; na njegovih činih pojavljali so se že znaki blaznosti. Vendar pa bi mu bilo lahko prihranjeno to divje in grozno življenje, da ga ni nemir in nepremagljiva težnja po umetniškem snovanju pognala iz službe učitelja glazbe na c. k. realki v Pardubicah. Leta 1901. preselil se je Moor v Trst, kjer je njegovemu umetniškemu snovanju napočila nekoliko srečnejša doba. Začel je pridobivati

nje najnujnejših potrebah in o željah občinske uprave in prebivalstva.

Za sedaj mi je ugodno, da morem to županstvo zagotoviti, da more isto računati na vso mojo podporo.

Dež. glavar:

Dr. Rizzi l. r.

O tej okrožnici se hočemo nekoliko pogovoriti z novim gospodom deželnim glavarjem.

Dr. Vošnjakova sedemdesetletnica. Na častnem večeru v Ljubljani je bila prečitana tudi ta le čestitka:

Velezaslužnemu prvoboritelju gospodu

Dr. Josipu Vošnjaku

ob 70. obletnici njegovega rojstva
(1834. — 4. januarja — 1904.)

*Živel osi veli narodni ožak,
Ki dospel v čestito starost si psalmista!
Smel si v borbi za pravo bil junak —
Duša Ti v trpljenju je ostala čista...
Ko se poloti Te prejšnjih dni nemir,
Čašo vina s solnčnih Visovelj natiči,
Suhi kruh pridelkov svojih si namoči
In — spomini naj Ti bodo sreče vir.*

V Ljubljani, dne 20. jan. 1904.

Prostoslav Kretanov.

Grof Goess v avdienci. Z Dunaja javljajo, da je bil tržaški namestnik, grof Goess, v ponedeljek v avdienci pred cesarjem.

Imenovanje. Namestnik je imenoval tehnika Frana Fogarja provizoričnim stavbenim adjunktom za državno službo v Primorju.

Predsedstvo finančnega ravnateljstva v Trstu je imenovalo davčna kontrolorja Rajmunda Godeasa in Frana Kavčiča davkarjema v IX. plačilnem razredu, davčna adjunkta Josipa Plahuta in Frana Tomo Weyertalskega davčnima kontrolorjema v X. plačilnem razredu, in davčna praktikanta markija Eneja Obizija in Huberta Rauscherja pl. Steinberg provizoričnima davčnima adjunktoma.

Poštni aspiranti Alojzij Tomazič, Srečko Caisutti, Silvij Revelant in Josip Lugnani so imenovani poštinski pomožniki uradniki.

Iz Črnikala (krajna obč. Dekani), javljajo, da je bila 18. t. m. tamkaj volitev vaškega predstojnika in da je bil z večino glasov izvoljen g. Josip Pavlič, brat pokojnega nepozabnega župana dekanskega. Podpredsednikom je bil izvoljen obč. odbornik Anton Cah. Protikandidat za to mesto je bil g. Anton Bažec.

Umrla je v Zapeču gospa Marija Šutej, glavarica ugledne in tudi v Trstu znane rodbine Šutejeve. Žalnočim ostalim naše iskreno sožalje.

Novo politično društvo v Trstu. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva, ki se ima ustanoviti pod imenom »Società popolare politica per Trieste ed il Litorale con la sede a Trieste« (Poli-

glas se svojimi komornimi skladbami in proizvajanje njegovih kvartetov v praški »Umělecki Besedi« prineslo mu je fenomenalen uspeh. Kmalu na to bil je Moor izvoljen kapelnikom slavne »Češke filharmonije« v Pragi, s katero je priredil nad 100 koncertov. Nekdanje burno in nemirno življenje pa je Mooru pretreslo itak slabotno zdravje in mu onemogočilo nadaljeovati s »Češko filharmonijo« zapričeti tourné po čeških deželah, na kar je bil zopet primoran odpotovati na jadransko obalo, v naš Trst.

Izmed neštevilnih Moorovih skladb omenim naj le sledeče: Opere »Vij«, »Kjördis« in »William Rateliff«. Libreta k prvim dvem je napisal prof. Khol in sicer za opero »Vij« po Gogolu, za »Kjördisa« pa po Ib-senu. Opera »Vij« je bila — kakor omenjeno — že uprizerjena v Pragi in Brnu. »Kjördis« pa se uprizeri v bodoči jeseni v praškem narodnem gledališču. Nadalje so Moorove orkestralne skladbe: Symfonija »Polonia«, Cyklus poljskih taneč (6), Polonéz (2), Requiem na smrt mistra Bedřicha Smetany (zložena v Trstu), Symfonija »Moje mladé«, ouverture k drami »Tkadlec« od Gerharta Hauptmanna, Symfonija »More« (zložena v Trstu meseca januarja t. l.). Slednjič je Moor zložil več komornih skladb in množico pesmij.

Razun tega je Moor tudi znamenit virtuoza na glasovir in je uglazbil že mnogo komadov za to glazbilo. Češka kritika nazivlje Moora pevca boli in žalostne resignacije.

D. Godina.

tično ljudsko društvo za Trst in Primorje se sedežem v Trstu.)

Volitev župana v Marezigah. Po dolgem času smo vendar dočakali, da je rešen in — zavržen utok proti obč. volitvam, ki so se vršile dne 15., 16. in 17. oktobra m. l. Volitve so torej potrjene. Dne 28. t. m. se bo vršila volitev župana in obč. svetovalcev. Od več kandidatov bi mi najtopleje priporočali g. Matija Kocijančiča, ker je ta najposobnejši v vsej občini. Kocijančiču nasproti pa stoji stranka, katere kandidat je g. Anton Koren (p. d. Pico). Tudi v Koranu bi imela občina dobrega načelnika. Upamo, da pride eden teh dveh na krmilo občine; da bo razumno in vestno skrbel za zboljšanje nje gospodarstva. Novega župana čaka težka naloga, a od novega župana in novega odbora pričakuje občina povspesevanje svoje blaginje.

Repriza opere »Petar Svačić«. Iz privatnega pisma uglednega člana intendance slov. gledališča v Ljubljani upravljenega na g. Josipa Mandića, ki se sedaj zopet mudi na Dunaju, posnemljemo, da pride opera »Petar Svačić« menda dne 4. februarja t. l. drugič na oder. Istega dne priredijo Hrvatje iz Banovine v Ljubljani sijajni koncert v korist slov. družbe sv. Cirila in Metodija v zahvalo bratom Slovincem za njih simpatije izkazane Hrvatom ob priliki znanih laniških izgrediv na Hrvaškem.

Natančen dan uprizoritve rečene opere izvejo naši čitatelji iz ljubljanskih časnikov, ki prinašajo redovito že osem dni poprej repertoire slovenskega gledališča. Onim gospodom, ki niso utegnili iti na premiero je s tem dana prilika, da se dne 4. febr. naučijo lepe glazbe

O operi »Petar Svačić« prinašati dunajske »Reichswer« in »Fremdenblatt« od dne 19. t. m. sledečo karakteristično kritiko:

»Iz Ljubljane nam pišejo: V tukajšnjem slovenskem gledališču uprizorila se je dne 15. t. m. opera v dveh dejanjih »Petar Svačić«, prvenec dvajsetletnega hrvatskega glazbenika Josipa Mandića iz Trsta. Instrumentacija, ki je popolnoma moderno držana je bogata na originalnih motivih in prekrasnih zvučnih utiskih, pokriva pa včasih glasove pevcev. Vkljub temu, da ni libretto popolnoma vspel, doživela je »opera« sijajen vpeh in glazbenik se je moral večkrat na odru pokazati. Mandić je sedaj gojenec dunajskega konservatorija.

Občinska železnica s trga Goldoni do pod Šklednja. Mestni magistrat javlja, da je načrt za to železnico razložen na javni upogled v IV. oddelku magistrata (v III. nd.) od dne 19. do 31. januarja v uradnih urah. Eventualne prigovore imajo interesiranci uložiti v tem roku, ali ustmeno ali pisмено.

Deželne doklade na Goriškem. Tukajšnji uradni list razglasa, da je cesar potrdil sklep dež. zbora goriškega od dne 23. decembra 1903, po katerem se imajo za leto 1904 do ustavne določbe dež. prevdarka za deželni zaklad pobirati te doklade:

a) k zemljiškemu davku doklada 20%; b) k hišnorazrednemu in hišnonajemniškemu davku doklada 20%; c) k splošni pridobitni, k pridobitni podjetij obvezanih dajati javen račun, k rentnemu davku in k davku od plač doklada 30%; d) k državni užitni vini, mošta in mesa doklada 120%; končno e) naklada na povzitek piva kron 1.70 od hektolitra.

Podpore iz ustanove »Leopoldina pl. Tegetthof«. Iz te ustanove se razdele podpore dne 7. aprila, kakor dan smrti pokojnega vice admirala Tegetthofa. Pravico do te ustanove imajo odpuščeni mornarji, ki so nemožni za delo, v prvi vrsti pa oni, ki so se udeležili bitke pri Helgolandu, ali pa pri Visu. Prošnje (brez koleka) je uložiti na tržaškem mestnem magistratu — prvi oddelek v ulici Mude veehina št. 2, III. nadstropje — najdalje do 15. februarja.

Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

25. predstava »Rokovnjačev« v ljubljanskem gledališču. Iz Ljubljane nam pišejo:

• V soboto so imeli v ljubljanskem gledališču dogodek, ki je senzacijonen za naše slovenske razmere in v slovenskem okvirju V soboto se je namreč vršila 25. predstava Govekarjevih »Rokovnjačev« v tem gledališču. Že to samo na sebi, da je slovensko izvirno delo doživelo toliko predstav, je še ne

doživljen dogodek. K temu prihaja še, da je igra ohranila svojo privlačno silo, o čemer je pričalo občinstvo, ki je polnilo gledališče do zadnjega kotička in ki je oduševljeno pozdravljalo igro in igrance.

Iz Grada se nam poroča: Sedaj, ko se po vsej slovenski domovini vrše veselice, koncerti in plesi, tudi Slovenstvo v Gradu ni zaostalo v tem oziru. Čeravno je polno neprikl in ovir, se vendar skoro vsakih 14 dni vrši kaka priredba, ki kaže, da slovenska društva v Gradu ne drže križem rok, ampak da z veliko neumornostjo delujejo v okrepitve Slovenstva v nemškonačionalnem mestu. Izlasti akad. podružnica sv. Cirila in Metodija zastavlja vsako leto vse moči v to, da se njen ples vrši kolikor le možno sijajno. Agilni odbor nam boče dne 9. februarja pokazati vapehe svojega truda in vse priprave kažejo, da bo ples res odgovarjal intencijam podružnice.

Kakor se da sklepati iz zanimanja, ki se kaže v vseh graških slovenskih krogih, se tega večera zbere vsa graška slovenska inteligence. In tudi spodnještajski rodojubi nas gotovo, kakor smo navajeni vsako leto, posetijo v obilnem številu.

Če se naši upi uresničijo, bo ta ples gotovo najsiyajnejša priredba, kar jih je med Slovenci v Gradu.

Trgovski ples. Med najlepše in najprijetnejše predpustne zabave v našem mestu spada gotovo ples naših zavednih narodnih trgovcev, ki se že več let sem prireja v gledališču, najprimernejšem za to: v Goldoni (ex Armonia). Na tem plesu se vsako leto zbira cvet tržaškega slovenskega občinstva, kar je popolnoma naravno v takem trgovinskem emporiju, kakor je Trst. Naši narodni trgovci, kateri so združeni v svojem lepo razvitejšem strokovnem društvu, postanejo v kratkem času močen činitelj v tržaškem socialnem življenju in krepka moralna in materialna opora našemu narodnemu in gospodarskemu razvoju. Zato zaslužujejo naše vsestransko priznanje in simpatije, katere naj pridejo do izraza na trgovskem plesu, dne 7. februarja t. l. v gledališču Goldoni!

Opozarjamo slovansko meščanstvo, da se lože za ta ples že sedaj prodajajo v trgovinski kavarni.

Pevsko društvo »Zvonimir«. Prejeli smo: V nedeljo zvečer smo bili v Roclu, v gostilni pri Škilanu p. dom. pri Drionu. Bila nas je desetorica »Kolašev« in smo si tudi zapeli za kratek čas.

Okolo 1/2 7. ure zvečer pa je prišel tja malone ves zbor novega ročolskega društva »Zvonimir«. Že lepo število čvrstih mladencev, ki sestavljajo ta zbor, nas je iznenadilo. Še bolj prijetno pa smo bili iznenadeni, ko smo zazrli celo vrsto vrlih ročolskih deklet, ki so zasedla eno celo dolgo mizo! Kmalu na to je zadonel močan možki zbor, a za tem še močnejši mešan zbor. Ljudstvo, ki je napolnjevalo gostilno do zadnjega kotička, je kar strmelo, videče pred sabo tak močan zbor domačih hčera in sinov! Kakor je prej vse šumelo med gosti domačini, tako so sedaj tiho in vidnim zadovoljstvom poslušali milodonečo slovensko pesem.

Žal, da so bili dotični gostilniški prostori (da si precej obširni) vendar še pretesni za toliko število gostov. Da si le ne radi smo mi iz lastnega nagiba prepustili prostore domačim gostom — ali v nadi, da se bomo z vrli »Zvonimirovci« srečali zopet in zopet ter da bomo skupnimi močmi širili zavednost med brati mesta in okolice.

Bog živi »Zvonimira« in njegove vrle pevke in pevce!

Otroka ubilo. Šestletna hčerka železniškega čuvaja Antona Viderja v Ljubljani se je minole sobote igrala na dvorišču in se vpenjala po trugi za gramoz, ki je bila pri soajena ob zid. Hkratu se je truga preveznila in je padla otroku na glavo s tako silo, da mu je prebila črepinjo in je otrok ostal mrtev na licu mesta.

Nezgod na delu. 36-letni težak Alojz Rangan iz ulice Pierluigi da Palestrina št. 1, si je porezal palec leve roke.

— 22-letni mehanik Karol Mozetič iz ulice Nicolò Macchiavelli št. 16. se je pobil na čelo.

— 16-letni litografski vajenec Karol Colja iz Kjadina št. 480, si je porezal mežico leve roke.

— 51-letni podajač Nikolaj Dordej iz zagate Sv. Tekle se je pobil na levo podočesno kost.

— 54-letnega kočijaža Josipa Kanobelj-na

iz ulice Caripson št. 7, je včeraj v jutro konj ugriznil v levo lice.

Vsi so dobili potrebno pomoč na zdravniške postaji.

Uzoren soprog. — 37 letna Frančiška Frankovič, ki stanuje se svojim soprogom v ulici Giuliani št. 38, je včeraj opoludne prosila svojega soproga, da bi jej dal kaj denarja za družinske potrebe. Nje uzoren soprog jej je pa na to prošnjo odgovoril s tem, da jo je nabil s pestjo in jo ranil pod desnim očesom in jej prebil zgornjo ustnico.

Reva je morala na zdravniško postajo, kjer je dobila potrebno pomoč.

Požar. Sinoči se je pojavil mal požar v neki prodajalnici slanin na trgu Santorio št. 9. Prišli so na lice mesta gasilci s postaje v ulici Alfieri ter so v pol ure pogasili mali požar. Škode je požar povzročil kakih 100 kron.

Začuden tat. Delavci tvrdke Žgur & Popatnik so včeraj nakladali razno blago na voz pred prodajalnico tvrdke v ulici delle Poste. V tem je pa prišel mimo 30-letni Andrej Bradaš, kateri je uporabil trenotek, ko ni bilo nikogar pri vozu, v to, da je vzel z voza zaboj, v katerem je bilo za 75 K riža in kave. A eden delavcev ga je opazil ter je stekel za njim. Kmalu ga je dohitel ter ga izročil redarju, kateri ga je odvedel na policijo, a od tam pa v zapor v ulico Tigor.

Bolniška postrežnica prenešana v bolnišnico. Včeraj popoldne ob 2. in pol uri je bil zdravnik se zdravniške postaje naprošen telefoničnim potom, naj bi prišel v ulico Sv. Caharije, kjer da leži na tleh neka ženska, ki mora biti jako bolna. Zdravnik je šel na označeno mesto a tam našel ležečo na tleh 55 letno bolniško postrežnico Josipino Ballok, katera je bila res jako bolna na — pijanosti. Zdravnik jo je skušal priklicati k zavesti, a ker se mu to ni posrečilo, jo je dal prenesti v bolnišnico.

Tatovi na delu. Kakor včeraj, tako moramo poročati tudi danes o neznanih tatovih, kateri so ulomili predinošnjim v prodajalnico obuval g. Benedikta Kiraz-a, ki se nahaja na Corsu št. 28. Odnesli so 53 parov čevljev, v vrednosti vsak par od 12 do 18 K in 320 K gotovega denarja.

Oai neznani tatovi, o katerih smo poročali včeraj, da so odnesli blagajno iz pisarne trgovca s premogom, g. Evgena Chierini-ja, so vzeli iz ukradene blagajne 3000 K v bankovcih po 100 in po 50 K, 600 K v bankovcih po 20 K, 100 dvajsetkronskih zlatnikov, 1 srečko Bodenkredit I. emisije in 10 turških srečk.

Razne vesti.

Nekaj o smehu. Smeh je svojstvo človeka, ali vsi ljudje se ne smejejo enako. »Revue Mondiale« razlikuje pet vrsti smejanja, ki odgovarjajo petorici vokalov. Govoriti moremo torej o smehu v A, E, I, O, U. Vsaka vrsta smejanja odgovarja posebnemu dušnemu stanju in posebnemu značaju človeka. Ljudje, ki se smejejo v A, so odkriti in prijazni. Občevanje žnjimi pa vendar ni priporočljivo, ker ljubijo šum in gibanje in so včasih nestalci in spremenljivi. — Smejanje v E znači flagmatičen temperament, ki je navadno miren, ki pa čisto nagiblje k melanholiji, tako, da to smejanje lahko postaja grenko in žalostno. — Smejanje v I je nesimpatično, saj to je smejanje otrok in naivnih, poslušnih in udanih duš. Ima le to pogrško, da zveni preojstro in prebistro in da hrešči v visokih registrih. Občevanje z ljudmi, ki se smejejo v I, deluje utrudljivo. Izlasti odrasli ljudje postajajo po preveliki udanosti nadležni, in njihova zvestosrčnost jih dela omamljive in neodločne. — V O se smejejo veldušče in srčne naravi, v U pa črnogledi in sovražni ljudje.

Kateri vrsti smejanja bi dali prednost? Nebeni tu navedenih, ampak šteti vrsti, ki se ne smeje v vokalih, ampak se le tiho smehlja pred-se. Tako molčevo smejanje se opaža le redko. Ljudje, ki se tako smejejo so jedini, katerih smejanje je la-kavo, ker oni se smejejo le tedaj, če je vredno. Nikdar se ne silijo v smeh, zato pa njihovo smejanje občutljivim naravam pomenja več, nego pa glasno smejanje v vokalih.

Nekdo pa pripominja k tem izvajanjam: Ako naj bo to morda — znanost, potem se pa že sme k temu smejati v vseh petih vokalih!

Trgovina.

Borzna poročila dne 26. januarja.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.08, angleške lire K 23.93 do 23.98, London kratak termin K 239.60—240.20, Francija K 95.25—95.50, Italija K 95.20—95.45, italijanski bankovci K 95.20—95.45, Nemčija K, 117.05—117.35, nemški bankovci K 117.05—117.35, avstrijska ednotna renta K 100.60—100.90, ogrska krona renta K 99.00—99.30, italijanska renta K 101.85—102.30, kreditne akcije K 671.00—674.00, državne železnice K 671.00—674.00, Lombardi K 83.00—84.00, Lloydove akcije K 745.00—750.00. — Srečke: Tisa K 326.—336.—, kredit K 464.— do 474.—, Bodenkredit 1880 K 295.—300.—, Bodenkredit 1889 K 287.—291.—, Turške K 131.— do 132.50. Srbske 2% — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.70	100.65
Avstrijska renta v srebru	100.65	100.60
Avstrijska renta v zlatu	120.65	120.65
Avst. investicijska renta 4%	100.70	100.70
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.25	93.25
Ogrska renta v zlatu 4%	118.90	118.95
„ v kronah 4%	99.05	98.05
„ renta 3 1/2%	91.05	91.—
Akcije nacionalne banke	1606.—	1605.—
Kreditne akcije	673.25	672.25
London, 10 Lstr.	239.70	239.70
100 državnih mark	117.07 1/2	117.—
20 mark	23.42	23.40
20 frankov	19.06	19.05
10 ital. lir	95.25	95.30
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.67, 5% italijanska renta 102.35, španski exterior 85.95 akcije otomanske banke 587.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 720.— Lombardi — unificirana turška renta 87.— menjice na London 251.55, avstrijska zlata renta —, ogrska 4% zlata renta 101.—, Länderbank —, turške srečke 128.50, parizka banka 11.05, italijanska meridionalne akcije 725.—, akcije Rio Tinto 12.30. Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 87 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 25 3/4, španska renta 85 1/2, italijanska renta 101 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —. Mlačna.

Tržna poročila 26. januarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.84 do 7.85, za oktober od 7.65 do 7.66. Rž za april K 6.60 do 6.61, za maj — do —. Oves za april K 5.50 do 5.51, za maj — do —. Koruza za maj K 5.30 do 5.31.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje: slabo, neživo. — Prodaja 6.000 met. st. za nekoliko stotink nižje. Druga žita mlačnejše. Vreme: megla.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 46 1/2 frk, za marec 47.— frk.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za januar —, za marec 37 3/4, za maj 38 1/4, za september 39 1/2, vzdržano; kava Rio navadna loco 35—38, navadna reelna 39—41, navadna dobra 42—45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za januar 15.50, za februar 15.55, za marec 15.80, za maj 16.15, za avgust 16.60, za oktober 17.05. Stanov. Vreme Prijetnejše.

London. Sladkor iz repe surov 7 1/2 Sh, Java 9.00 — Sh. Mirno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalni, promptno K 64.25 do 65.50, za september K — do —, jan.-avg. 64.25 do 65.75, Concassé in Melissipi promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, jan.-avg. 67.80 do —.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Vzdržano, 5 st. znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15, rž za februar 15.—, za marec-april 15.—, za marec-junij 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.90, za februar 21.00, za marec-april 21.20, za marec-junij 21.25 (mirno). — Moka za tekoči mesec 28.95, za februar 28.95, za marec-april 28.80, za marec-junij 28.75 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 49.50, za februar 49.25, za marec-april 49.—, za maj-avgust 49.50 (mirno). Spirit za tekoči mesec 42.25 za februar 42.75, za marec-april 42.25, za maj-avgust 42.75 (mlačno). — Sladkor surov 88° usn 21 1/2 — 21 3/4 (mirno), bel za tekoči mesec 24.37 1/2 za februar 24.62 1/2 (mirno), za maj-avgust 25.50, za okt.-jan. 26.50 — rafiniran, 56 1/2 — 57 — Mirzlo.

Trgovina se zaklanimi prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tukajšnji trg 68 prašičev. Kupčija je še vedno dobra in se je vse blago prodalo. Cene prve vrste K 114.—, slabše pa od K 96.— naprej.

GRLOBOL, KAŠELJ, NAHOD, UPADAJE GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten vspeh.

Izdeluje P. Prendini, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter zahtevati vedno „Pastiglie Prendini“ koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

Tovarna pohlštva
Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

Stanovanja

„NARODNEM DOMU“

(Piazza Caserma št. 2)

oddaja od danes naprej
lastnica

Tržaška posojilnica in hranilnica
(registrovana zadruga z omejenim poroštvo).

Istočasno se oddaja
hôtel, restavracija in kavarna.

Operater kurjih očeh

odlikovani specialist **GIORDANI**

ki ordinira na Corso št. 23, II. nadstropje

naznanja vsem, ki trpijo na kurjih očeh ali valed zaraščenih nohtov, da iste takoj odpravi po neki posebni metodi, ki ne povzroča nikakih bolečin.

Cena od ene krone

za operacijo ni nič, ako se pomisli na velike dobrote, koje se takoj zadobijo.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trudke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navedenih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Astorizovane krojačnice.

Precizijska ura sestav Bonheur

so najboljše teka in popolnoma ploščnate vitke remont. ure na sidro, hermetično za-
tvojenjene tako, da je precizijsko kolesje ob-
varovano pred menjajo-
jem do se temperature.

Jeklena remont. K 9,
ravno teka na sidro, 15
rubinov, z vrtanjem tekom na sidro na kežu, 5
letnim viemnim jamstvom za precizni tek,
od jekla K 19.—, od srebra K 23.—, od
dvojnatega double zlata (okrovice prevlečeno
z pristnim zlatom, tedaj ne pozlačeno) z traj-
nim jamstvom za zlati lesk K 22.—, od 14
karatn. zlatu K 60.—. Ura na sidro za dame-
posebno ploščnata »Bonheur« najf. kalovosti
K 31.—, od srebra K 37.—. Veržice od
dvojnatega double zlata v modernih oblikah
po K 6.—, 8.— in 12.— in sicer po teži.

Sestav Roskopf, od niklja, remont ura.
K 6.—, ravno ista na sidro, patent K 8.50,
z dvojnatis pokrovoma od srebra »Roscopf«
K 14.50.

Vdobja se po poštnem povzetju od to-
varniške zaloge

M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX. Bergg. 3.
Rizik je izključen, ker se sprejme kar ne ugaja.

Zahtevajte

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od
gumija ki obsega jako zanimive novosti ter
se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande
L. DUNAJ, Rothenthurmstrasse 16.

Svoji k svojim!

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z iz-
vlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi
že medicinske moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni di-
halnega organa ter zlasti odpravijo katere, bronhijalne, želodčne in
črevesne zasiljenja.

Ena škatlica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter
zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatlice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobjaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica
Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Ficciola
Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v
GORICI: Cristofolletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler, in v glavnih lekarnah v
Avstro-Ogerskeje.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjačje mazilo, ki z korenito uporabo
blaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravlja
vse prirasle izrastke na človeškem životu.
Je za hribolazce, kolesarje, jezdece neob-
hodno potrebno. Po pošti franko 2 lončka K 3.50.

Lekarna „Pri angelju varhu“ A. THIERRY-ja v Pregadi
pri Rogatecu-Sauerbrunn.

Naj se izogibljajo ponarejanj ter pazi na lončku utisnjeno varnostno znamko.
Priporoča se jemati to mazilo vedno za vsak slučaj na potovanja.

Odlikovana 1894. 1891. Odlikovana 1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn

ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh
slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko
prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil,
prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvo.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelova-
nje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okrasov, gol, korničev in vseh drugih
mizarskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z
to napravljene pečeli, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vihu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavaj: Doljak — olkan.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjaj, zimskih srajc, srajc od fuštanja
ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezenine
in moderaci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske
... blače in izdelki za delavce.

Pozor!

Josip Gregorič

trgovca z oljem, kisom in milo ter
kolonijalnim blagom

v Trstu, ul. Barriera vecchia št. 4.

Priporoča svojo dobroznano prvo slo-
vensko zalogo vsakovrstnega jedilnega
olja, občuje se strankami vedno v slo-
venskem jeziku.

Pošilja na dom po naročbi.
Komur je na srcu geslo »Svoji k
svojim« naj ne zamudi se zgledati

Pozor!

Podpisani je odprl v ulici S. Marco
št. 15 novo prodajalnico

svinjskega mesa.

V isti trgovini se vdobi vsakovrstna
suha in sveža svinjina po zmernih cenah.
Sv. Jakobskin Slovanom se priporoča

Joachim Roncel.

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji (pianini)

se vkupijo najceneje proti takojšnjemu plačilu
ali na mesečne obroke (tudi na deželo) nepo-
sedno tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u
c. kr. vrdnem založnik glasovirjev (pianinov)
v TRSTU, Borzni trg št. 9.

Svetovna razstava v Parizu 1903. najvišje odlikovanje Avstro-
Ogerske za glasovirje.

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli
kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun, ter se
obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 3/4 % takoj
3 % na 6 mesecev
3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/4 % na 6 mesecev
2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 3/4 % do vsakega zneske
izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneske
treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo
v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne
uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi od-
nih ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste inkase in
račune na tukajšnjem trgu, menjuje za Trst, Ljubljano
Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja
nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne
papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri
vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa-
pirje ter iztirjava nakaznice, menjuje in kupone proti
drimerni proviziji.

Hruška mlekarja pri Sv. Jakobu.

ulica delle Scuole 18, uhod Campo S. Giacomo

naznanja cenjenemu občinstvu, da je preskrbel raz-
ven pri sv. Jakobu tudi za mesto

dostavljenje mleka na dom.

Priporoča se valed tega tudi cenj. mestjanom
za blagohotno podporo. Postrežba točna.

Mleko vedno sveže.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda-
sijo vpredmeti tudi na mesečne obroke.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih piem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Procese izdaja k vsakemu srebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Bakompt in inkaseo mento. Borra naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.